

KONFERENCE O PŘISTOUPENÍ
K EVROPSKÉ UNII
– ČERNÁ HORA –

Brusel 23. ledna 2026
(OR. en)

AD 2/26

LIMITE

CONF-ME 2

PŘÍSTUPOVÝ DOKUMENT

Předmět: SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE
– kapitola 32: Finanční kontrola

SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

Kapitola jednání 32: Finanční kontrola

Tento postoj Evropské unie vychází z jejího obecného postoje určeného pro přístupovou konferenci s Černou Horou (AD 23/12 CONF-ME 2) a podléhá zásadám jednání, jež jsou v něm potvrzeny, především:

- případný názor kterékoli ze stran týkající se některé kapitoly jednání nebude v žádném případě předjímat případné stanovisko k jiným kapitolám;
- dohody, a to ani částečné, dosažené v průběhu jednání o kapitolách, jež mají být postupně posouzeny, nemohou být před dosažením celkové dohody považovány za konečné;
- požadavkům uvedeným v bodech 24, 28, 41 a 44 rámce pro jednání.

EU Černou Horu vyzývá, aby pokračovala ve sbližování svých právních předpisů s *acquis* EU a v jeho účinném provádění a prosazování a aby obecně již před přistoupením rozvíjela politiky a nástroje tak, aby se co nejvíce blížily politikám a nástrojům EU.

EU bere na vědomí, že Černá Hora ve svých vyjednávacích postojích AD 8/14 CONF-ME 4 a AD 30/25 CONF-ME 14 přijímá *acquis* EU v rámci kapitoly 32 ve znění platném ke dni 18. listopadu 2025 a že bude ke dni přistoupení k Evropské unii připravena je provádět.

Vnitřní finanční kontrola ve veřejné správě

EU bere na vědomí, že Černá Hora vypracovala komplexní regulační, politický, institucionální a operační rámec pro vnitřní kontrolu a audit, který je v souladu s mezinárodními standardy. EU očekává, že operační rámec Černé Hory pro vnitřní finanční kontrolu ve veřejné správě bude dále posílen, zejména pro veřejné podniky a obce. Cíle a opatření politiky vnitřní kontroly jsou součástí strategie reformy veřejné správy na období 2022–2026 a programu reformy řízení veřejných financí na období 2022–2026, které zajišťují, aby reforma a uplatňování vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě byly považovány za nedílnou součást širší reformy veřejné správy.

EU rovněž bere na vědomí, že Černá Hora neustále zlepšuje účinné provádění manažerské odpovědnosti ve veřejné správě s cílem dále podporovat fungování systému vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě a efektivní řízení správních a rozpočtových zdrojů. Vyzývá Černou Horu, aby zajistila plné provádění regulačního rámce pro manažerskou odpovědnost v souladu s poskytnutými závazky, mimo jiné prostřednictvím podrobné definice povinností a většího přenesení pravomocí, fiskální kázně, ochrany aktiv, stanovení cílů a podávání zpráv s plným zohledněním aktuálního rozpočtu, účetnictví a dalších příslušných reforem.

EU uznává pokračující pokrok při modernizaci primárních a sekundárních právních předpisů týkajících se vnitřní finanční kontroly ve veřejné správě s cílem dosáhnout dalšího souladu s normami EU a mezinárodními normami a řešit praktické problémy při provádění. Na základě tohoto posíleného rámce rovněž uznává pokrok, zejména prostřednictvím přijetí sekundárních právních předpisů upřesňujících pravidla a pokyny pro vnitřní kontrolu a posílení správních kapacit pro jejich uplatňování ve veřejném sektoru, včetně oblastí řízení rizik a nesrovnalostí.

EU zejména vítá nejnovější zlepšení v oblasti regulace, která posilují správu a manažerskou odpovědnost v oblasti rozpočtového řízení a řízení lidských zdrojů, zvyšují kvalitu a nezávislost interního auditu prostřednictvím harmonizace s mezinárodními standardy a vytvářejí účinnější rámec pro řízení rizik a následná opatření v případě nesrovnalostí.

EU Černou Horu vybízí, aby dále zajistila, že strategický rozvoj systémů vnitřní kontroly a souvisejících předpisů bude v budoucnu řádně sladěn s probíhajícími změnami právních předpisů o řízení veřejných financí a reformě veřejné správy. Rovněž Černou Horu vyzývá, aby zajistila, že se budoucí strategický rozvoj systémů vnitřní kontroly zaměří na povědomí vedoucích pracovníků i zaměstnanců veřejných institucí o potřebě účinného dodržování vnitřní kontroly a interního auditu v zájmu řádného řízení rozpočtových a správních zdrojů.

EU bere na vědomí soustavný pokrok při posilování operačního rámce pro interní audit a jeho fungování prostřednictvím metodického zlepšování, lepšího zajišťování kvality a profesionalizace systému interního auditu, včetně certifikace a odborné přípravy interních auditorů. Očekává, že Černá Hora 1) dále zlepší produktivitu útvarů interního auditu posílením spolupráce mezi řídicími orgány a interními audity; 2) bude pokračovat ve zvyšování správních kapacit rozšířením odborné přípravy a certifikace s cílem řešit nedostatek zaměstnanců a urychlit proces systematizace pracovních míst a pravidelné obsazování volných pracovních míst; 3) zlepší plánování auditů, dokumentaci a podávání zpráv s cílem zvýšit produktivitu a snížit administrativní zátěž. Pokud jde o řízení rizik, EU bere na vědomí hmatatelný pokrok při vytváření komplexního regulačního a institucionálního rámce jako součásti procesů správy a vnitřní kontroly v černoohorské veřejné správě. Uznává zvýšenou efektivnost systému, o níž svědčí rostoucí počet subjektů s určenými osobami odpovědnými za řízení rizik a zavedenými registry rizik v celém veřejném sektoru.

Pokud jde o řízení nesrovnalostí, EU konstatuje, že regulační rámec je dobře zaveden a poskytuje odpovídající pokyny pro provádění. Celkový systém pro předcházení nesrovnalostem a jejich řešení byl dále sladěn a posílen, přičemž jsou jasněji stanoveny institucionální povinnosti a postupy. EU dále bere na vědomí nárůst počtu pracovníků pověřených řízením nesrovnalostí, jakož i transparentně hlášených případů podezření na podvod, které odhalují nárůst. Očekává, že Černá Hora bude pokračovat v posilování správních kapacit s cílem zajistit účinnější provádění systémů řízení rizik a nesrovnalostí, a to prostřednictvím pravidelné odborné přípravy, zajišťování kvality a zřízení centralizovaného mechanismu pro podávání zpráv a shromažďování údajů o nesrovnalostech.

EU dále bere na vědomí, že byly posíleny správní kapacity s cílem posílit auditní útvary ve státních podnicích a fondech sociálního zabezpečení a že jsou přijímána průběžná opatření k jejich zlepšení.

EU rovněž bere na vědomí, že nový zákon o rozpočtové kontrole zavádí funkci kontroly finančního rozpočtu, která je organizačně i funkčně zcela oddělena od interního auditu. S ohledem na závazek Černé Hory dále posílit doplňkovost mezi rozpočtovou kontrolou a interním auditem prostřednictvím dalších záruk během provádění EU očekává, že Černá Hora bude pokračovat v provádění nového zákona o rozpočtové kontrole a příslušných změn, které byly přijaty koncem roku 2025.

Externí audit

EU bere na vědomí, že Černá Hora vypracovala pevný právní rámec pro externí audit v souladu s unijními a mezinárodními normami a postupy. Státní kontrolní úřad Černé Hory vytvořil komplexní regulační, institucionální a operační rámec, který zohledňuje zásady a osvědčené postupy prosazované Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI).

V tomto ohledu EU bere na vědomí, že Černá Hora zajistila finanční, funkční a institucionální nezávislost státního kontrolního úřadu v souladu se standardy INTOSAI, mimo jiné prostřednictvím své ústavy a zavedením odpovídajících právních předpisů. To státnímu kontrolnímu úřadu umožňuje účinně a nestranně vykonávat svůj mandát. Státní kontrolní úřad provádí finanční audity i audity výkonnosti, čímž přispívá k větší transparentnosti, odpovědnosti a řádnému řízení veřejných financí. EU uznává, že státní kontrolní úřad posílil svou správní kapacitu, avšak očekává, že budou obsazena volná pracovní místa. EU očekává, že Černá Hora bude i nadále zajišťovat finanční, funkční a institucionální nezávislost státního kontrolního úřadu.

EU dále uznává pokrok, jehož bylo dosaženo při posilování metodiky auditu, postupů podávání zpráv a mechanismů navazujících na doporučení auditu, které přispívají k účinnému dohledu nad veřejnými výdaji a k posílení správy veřejného sektoru, zejména ze strany Parlamentu. Vybízí Černou Horu, aby pravidelně předkládala aktuální informace o činnostech navazujících na auditní zjištění státního kontrolního úřadu, a očekává, že Černá Hora zlepší provádění zjištění a doporučení, jež jsou obsaženy ve zprávách státního kontrolního úřadu.

EU kromě toho Černou Horu vyzývá, aby dále posílila spolupráci státního kontrolního úřadu s INTOSAI a EUROSAI a s Evropským účetním dvorem. EU rovněž bere na vědomí závazek Černé Hory zintenzívnit spolupráci mezi Parlamentem a vládou.

Ochrana finančních zájmů EU

EU bere na vědomí závazek Černé Hory dosáhnout souladu s článkem 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), včetně úzké a pravidelné spolupráce mezi Komisí a příslušnými orgány.

EU konstatuje, že Černá Hora dokončila proces sbližování svých vnitrostátních právních předpisů se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (tj. směrnicí PIF) přijetím zákona ze dne 14. října 2025, kterým se mění trestní zákoník Černé Hory (dekret o vyhlášení zákona, kterým se mění trestní zákoník Černé Hory, č. 01–009/25–1967/2), jenž vstoupil v platnost dne 22. října 2025 („Úřední věstník Černé Hory“, č. 121/25).

EU bere na vědomí, že v rámci Ministerstva financí byl určen koordinační útvar pro boj proti podvodům (AFCOS) a že byla posílena jeho správní kapacita. Byla rovněž zřízena odpovídající síť AFCOS příslušných vnitrostátních orgánů zapojených do ochrany finančních zájmů EU, která byla posílena prostřednictvím odborné přípravy.

EU uznává, že v červenci 2025 byla přijata národní strategie pro boj proti podvodům a řízení nesrovnalostí na ochranu finančních zájmů EU na období 2025–2028, jakož i doprovodný akční plán na období 2025–2026.

EU bere na vědomí, že spolupráce s Komisí při vyšetřování se ukázala jako účinná a účelná a že Černá Hora dosahuje výsledků v oblasti podávání zpráv o nesrovnalostech tím, že pokračuje v podávání zpráv o nesrovnalostech v systému pro řízení nesrovnalostí (IMS).

EU očekává, že Černá Hora dále posílí svou správní kapacitu a zachová svou síť orgánů pro boj proti podvodům a bude pokračovat v provádění akčního plánu stávající národní strategie boje proti podvodům. Vyzývá Černou Horu, aby zajistila, že podávání zpráv o nesrovnalostech a podvodech v rámci povinností stanovených v dohodě o financování se bude nadále zlepšovat v souladu s pozitivním trendem posledních let.

Ochrana eura proti padělání

EU bere na vědomí, že Černá Hora podepsala a ratifikovala Ženevskou úmluvu o potírání penězokazectví z roku 1929 tím, že dne 13. října 2015 přijala zákon o ratifikaci Ženevské mezinárodní úmluvy o potírání penězokazectví („Úřední věstník Černé Hory – mezinárodní smlouvy“, č. 12/15). EU uznává, že právní rámec Černé Hory je v souladu s příslušným *acquis* EU v oblasti ochrany eura proti padělání. V tomto ohledu přijala Centrální banka Černé Hory rozhodnutí o nakládání s podezřelými exempláři eurobankovek a mincí a o dalších činnostech na ochranu eura proti padělání („Úřední věstník Černé Hory“, č. 35/11 a 61/18), aby dosáhla souladu s nařízením Rady (ES) č. 1338/2001 a nařízením Rady (ES) č. 1339/2001, kterými se rozšiřují účinky nařízení (ES) č. 1338/2001.

Centrální banka Černé Hory dále přijala rozhodnutí o medailích a žetonech podobných euromincím („Úřední věstník Černé Hory“, č. 44/14 a 61/18), aby dosáhla souladu s nařízením Rady (ES) č. 2182/2004 a nařízením Rady (ES) č. 46/2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 2182/2004, a s nařízením Rady (ES) č. 2183/2004 a nařízením Rady (ES) č. 47/2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 2183/2004.

EU se domnívá, že Černá Hora zajišťuje dostatečnou správní kapacitu pro technickou analýzu a klasifikaci padělaných eurobankovek a euromincí a že zavedla odpovídající systém ověřování jejich pravosti, jak dokládá přijetí rozhodnutí o vhodnosti a pravosti bankovek a mincí Centrální bankou Černé Hory dne 31. července 2024 („Úřední věstník Černé Hory“, č. 78/24). EU dále bere na vědomí pokračující činnosti na ochranu eura proti padělání v souladu s harmonizovanými nařízeními a normami EU a ECB, včetně pravidelné spolupráce a výměny informací.

EU bere na vědomí záměr Černé Hory nadále se účastnit akcí programu Pericles IV, jakož i pokračovat ve spolupráci s Komisí, Evropskou centrální bankou i řadou centrálních bank členských států EU. Zdůrazňuje, že je důležité chránit nezávislost Centrální banky, včetně její finanční nezávislosti, a transparentní a nestranné jmenování viceguvernérů a členů správní rady.

EU Černou Horu vyzývá k zajištění toho, aby státní středisko pro analýzu mělo dostatečné administrativní kapacity pro provádění technické analýzy a aby pokračovalo v mezinárodní spolupráci.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem EU konstatuje, že tato kapitola v této fázi nevyžaduje další jednání.

Po celou dobu jednání bude pokračovat monitorování pokroku při sblížování právních předpisů s *acquis* EU a jeho provádění. EU zdůrazňuje, že bude věnovat zvláštní pozornost monitorování všech konkrétních výše uvedených otázek s cílem zabezpečit správní kapacitu Černé Hory k prosazování *acquis* EU v rámci této kapitoly. Konkrétně je třeba mít na zřeteli vazby mezi touto kapitolou a dalšími kapitolami jednání. Ke konečnému posouzení souladu právních předpisů Černé Hory s *acquis* EU a její schopnosti toto *acquis* provádět může dojít teprve v pozdější fázi jednání. EU Černou Horu vyzývá, aby Radě stabilizace a přidružení kromě všech informací, které může EU v souvislosti s jednáním o této kapitole vyžadovat a které mají být konferenci poskytnuty, pravidelně poskytovala podrobné písemné informace o pokroku v provádění *acquis* EU.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se EU v případě potřeby k této kapitole v patřičnou dobu vrátí.

EU bere na vědomí, že Černá Hora ve svých vyjednávacích postojích AD 8/14 CONF-ME 4 a AD 30/25 CONF-ME 14 přijímá *acquis* v rámci kapitoly 32 ve znění platném ke dni 18. listopadu 2025. Mimoto bere na vědomí, že Černá Hora prohlašuje, že bude v procesu harmonizace s *acquis* pokračovat a že bude k okamžiku svého přistoupení k Evropské unii připravena je provádět.

EU dále připomíná, že v období od 18. listopadu 2025 do dne přistoupení může být v této kapitole přijato nové *acquis*.